

Think
ahead with
poultry
people

Kezelési előírások
Jump Start
Nevelő rendszer

613030002

Vencomatic Group B.V.
Meerheide 200
5521 DW Eersel
The Netherlands
[T] +31 (0)497 517380
[E] info@vencomaticgroup.com
[I] www.vencomaticgroup.com

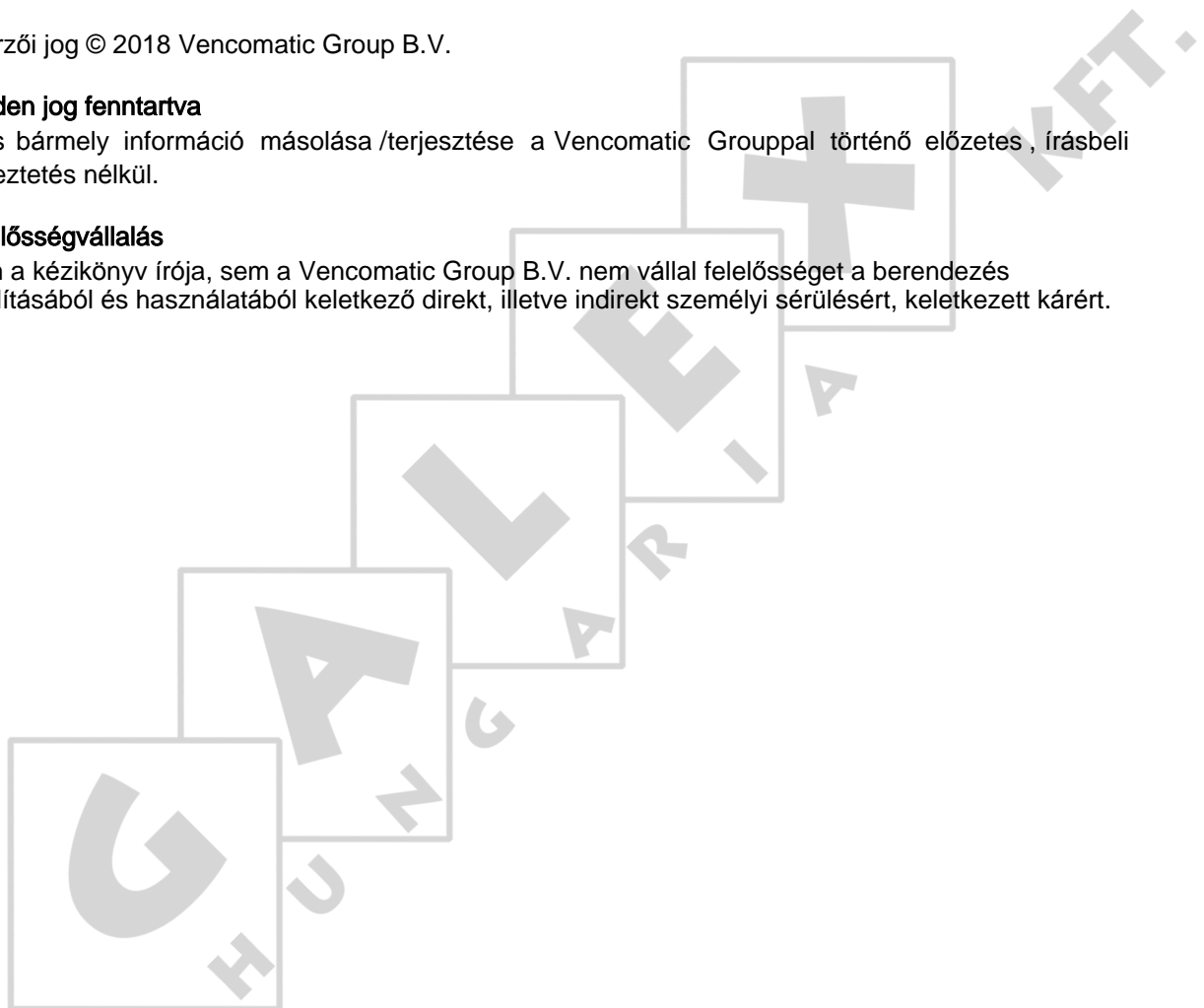
Szerzői jog © 2018 Vencomatic Group B.V.

Minden jog fenntartva

Tilos bármely információ másolása /terjesztése a Vencomatic Groupal történő előzetes, írásbeli egyeztetés nélkül.

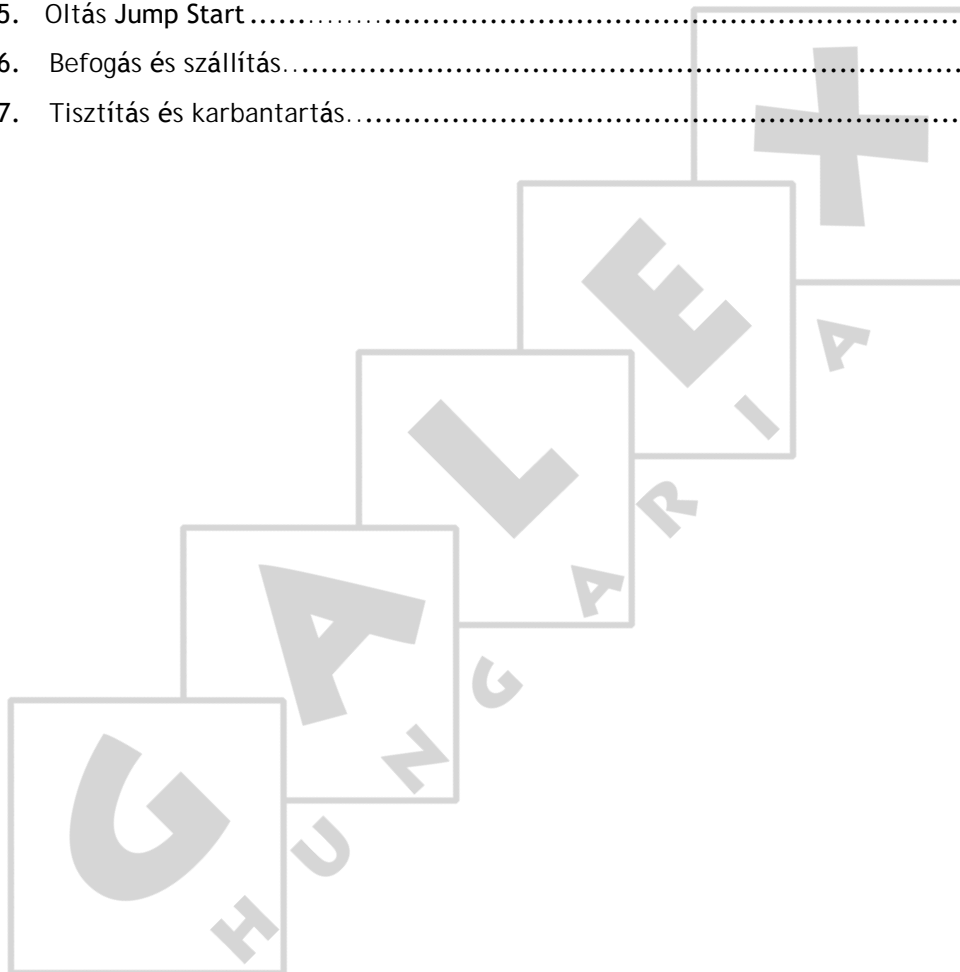
Felelősségvállalás

Sem a kézikönyv írója, sem a Vencomatic Group B.V. nem vállal felelősséget a berendezés szállításából és használatából keletkező direkt, illetve indirekt személyi sérülésért, keletkezett kárért.

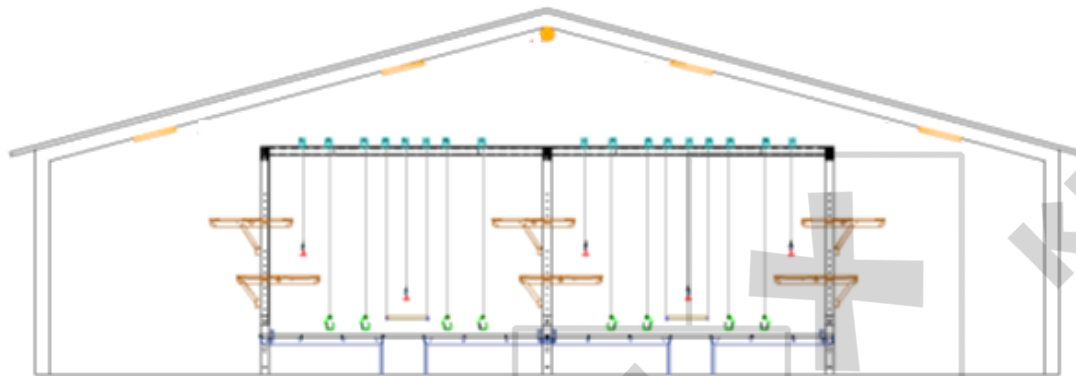
Tartalomjegyzék

1. Épület és rendszer áttekintése.....	4
2. Az épület előkészítése a madarak érkezése előtt.....	5
3. A madarak elhelyezése.....	6
4. Nevelési-/tanulási időszak.....	6
Sötétítés program	9
5. Oltás Jump Start	9
6. Befogás és szállítás.....	12
7. Tisztítás és karbantartás.....	15

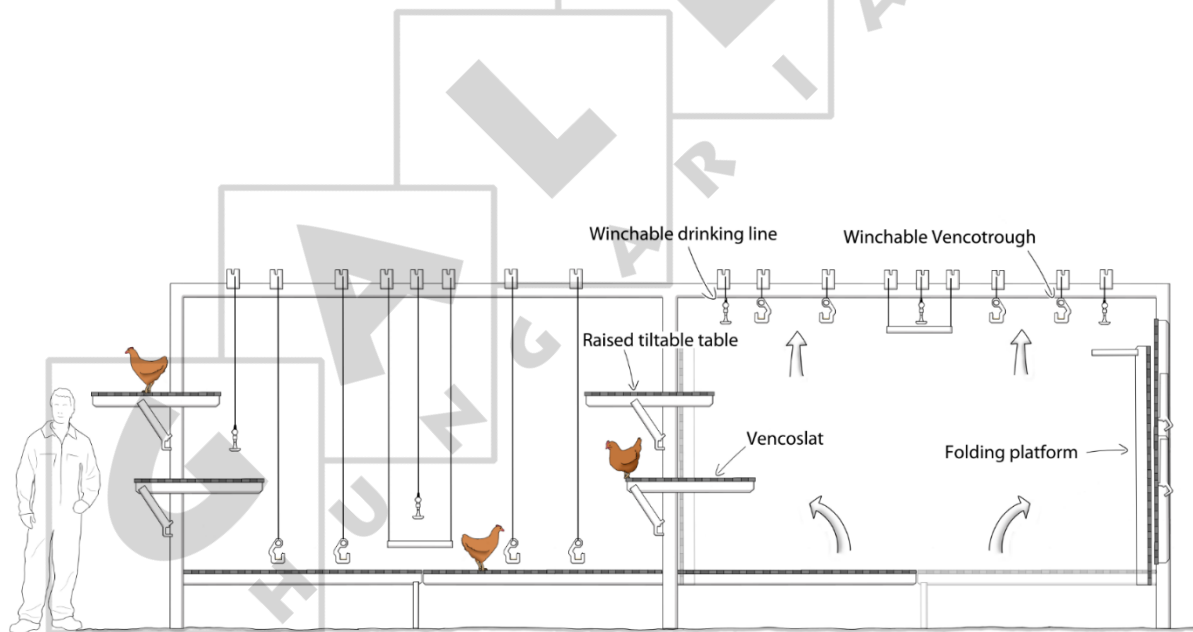

1. Épület és rendszer áttekintése:

Az ebben a kézikönyvben leírt kezelési folyamat az általános Jump Start rendszerre vonatkozik (lásd. 1. ábra). Az Ön esetében előfordulhat eltérés a Jump Start és az épület kialakítását illetően. Ez esetben lépjen kapcsolatba az Ön Vencomatic baromfi szakértőjével.

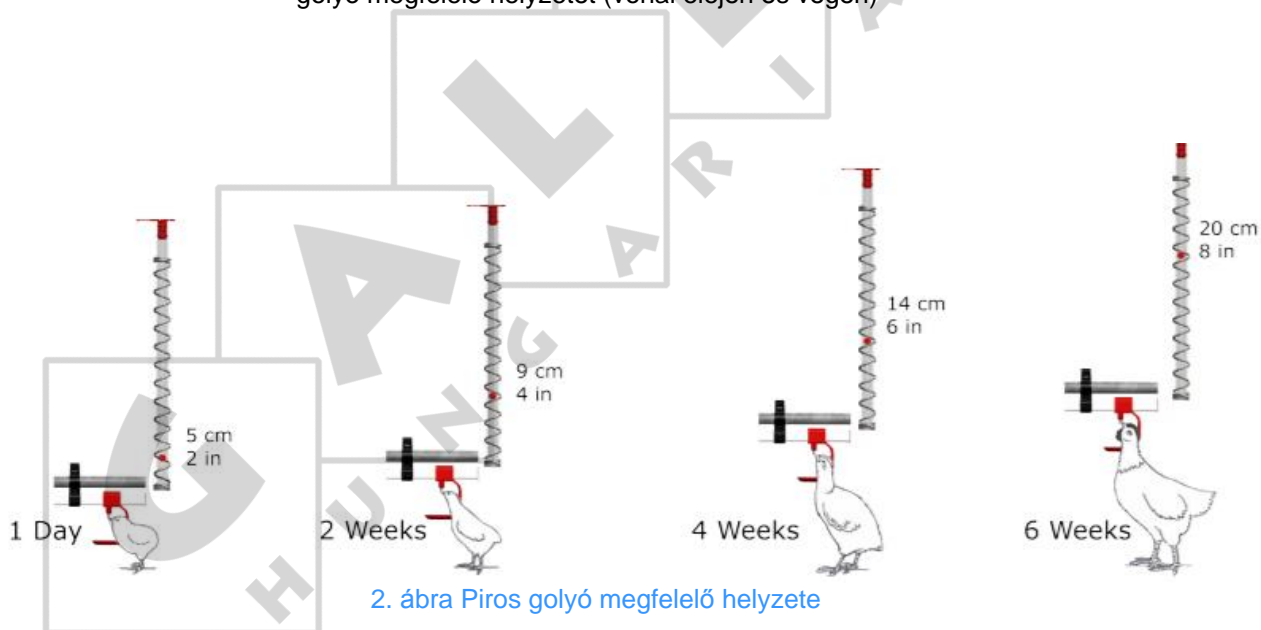
1. ábra Épület kialakítása

1. ábra Jump Start rendszer kialakítása

2. Az épület előkészítése a madarak érkezése előtt

- Rendszer előkészítése:
  - o Hajtsa fel az összes csukható platformot a középső ágon
  - o Hajtsa fel az összes csukható platformot a külső ágon. A felső platformok maradhatnak lenyitva.
  - o Tartsa az etetővonalakat felhúzva
  - o Emelje az itatóvonalakat szemmagasságba a könnyű áttekinthetőségért.

- Itatóvonalak:
  - o Öblítse ki alaposan az itatóvonalakat
  - o Győződjön meg róla, hogy a csövek belseje tiszta és akadálymentes!
  - o Állítsa be a megfelelő nyomást a nyomásszabályozón:
    1. Engedje ki a nyomást teljesen a nyomásszabályozóból
    2. Kezdje meg az öblítést az öblítő szelep megnyitásával a nyomásszabályozón
    3. Nyissa meg az itatóvonal szelepét a víz kiengedéséhez
    4. Folytassa az öblítést addig, amíg a víz el nem éri a vonal végét
    5. Állítsa le az öblítést az öblítő szelep elzárásával
    6. Zárja el a vonal szelepét, miután az összes nyomás távozott a rendszerből
    7. Állítsa be a megfelelő nyomást a nyomásszabályozón. A 3. ábra mutatja a piros golyó megfelelő helyzetét (vonal elején és végén)

- o Ellenőrizze, hogy előfordul-e bárhol is szivárgó szelep. Ha igen, mindenképpen javítsa meg még a csibe papír lefektetése előtt.

Kis adag kosz könnyen vezethet szivárgáshoz, különösen az új rendszereknél, így mindenképp tisztítsa meg a helyes működés érdekében.

- o A víznyomás beállítását még egyszer el kell végezni a csibe papír lefektetését követően.

- Csibe papír:
  - o Csörlözzze fel az összes elemet (itatás, etetés és csörlőzhető platform) a könnyed hozzáférhetőség érdekében.
  - o Fedje be a hosszanti gerenda teljes hosszát csibe papírral:
    - o Gurítson ki hosszanti irányba csibe papírt a rendszer teljes hosszában a központi ág mellett.
    - o Készítsen bevágásokat a rendszer lábainak megfelelően (10-15 cm)
    - o Ezután csúsztassa be a papírt a középső ág alá, a lábak köré
  - o Fedje be a csörlőzhető platformokat és azok alatt is
  - o Biztosítsa, hogy a papír legalább 14-21 napig a helyén maradjon. Ez elengedhetetlen a madarak komfortérzetének biztosításához és a betegségek elkerüléséhez
  - o A papír minimális súlya 90 g / négyzetméter kell, hogy legyen. Ennél vastagabb papír is engedélyezett, sőt ajánlott, mert jobb a kívánt pillanatban eltávolítani a papírt, mint elveszteni azt idő előtt.
  - o A papír bomlása a klíma (páratartalom) és a madarak számával befolyásolható.
  - o Szórjon szét 10-20 g/csibe takarmányt az itatóvonalak közelében. Ezt az érkezést követő 5 napban minden nap meg kell tenni.
- Csörlőzhető platform:
  - o Engedje le a platformot a lehető legjobban
- Etetés:
  - o Engedje le az etetőköröket a lehető legjobban.
  - o Etető vályúk:
    - o Kezdje el működtetni az etető láncokat takarmány nélkül (kapcsolja ki a tartályok feltöltéséért felelős spirálokat) az esetleges hibák kiszűrése érdekében (még a tartályok feltöltése előtt)
    - o Töltse fel a napi tartályokat.
    - o Állítsa az etetési magasságot (a tartályon) 4-es szintre, majd futtasson le egy teljes kört.
    - o Állítsa az etetési magasságot (a tartályon) 6-es szintre, majd futtasson le egy teljes kört.
    - o Ne töltse fel a felső csukható platformoknál lévő etetőket, mert a madarak úgyszemint jutnak fel oda a 28. napig.
- Fűtse fel az épületet:
  - o Kezdje meg az épület/rendszer felfűtését a madarak érkezése előtt 24-48 órával
  - o Érje el a 34 – 37 Celsius fokot (93 – 98 °F) mind a levegő, mind a rendszer esetén a hőmérséklet fokozatos emelésével. Ne rögtön 34-37 fokra fűtsön, mert a rendszernek idő kell az átmelegedéshez.
  - o Célozza be a 40-50% relatív páratartalmat
- Ellenőrizze a fényeket és a dimmerelést
  - o Javítsa meg az esetlegesen rossz lámpákat
  - o Ellenőrizze, hogy a lámpák megfelelően reagálnak-e a dimmerelés mértékére

3.A madarak telepítése

- Óvakodjon a nagy hőmérséklet különbségektől. Amennyiben a külső hőmérséklet alacsony, végezze el a kamionból az épületbe történő átemelést minél gyorsabban.
- Mikor már a kocsik az épületben vannak, figyeljen a következőkre a túlmelegedés/hideg sokk elkerülése érdekében:
  - o Sose hagyja a kocsikat fűtőberendezés előtt
  - o Sose hagyjon kocsikat összefordítva
  - o Sose tegye a kosarakat közvetlenül a földre
- Ossa el a kocsikat a sorok között a telepítési tervnek megfelelően
- Engedje ki a madarakat ivóvíz és takarmány közelében
- Figyeljen az itatókban lévő nyomás megfelelő szintjére
- Figyeljen az épület hőmérsékletére és relatív páratartalmára
- Kövesse a megfelelő világítási programot (világos/sötét szakaszok megfelelő hossza és intenzitása)

4. Nevelési-/tanulási időszak

1. és 2. nap:

- Itatóvonalak:
  - o Ellenőrizze a víznyomást az összes vonalban
  - o Ellenőrizze, hogy van-e szivárgó szelep. Ha igen, javítsa meg és cserélje ki az alatta lévő csibe papírt.
  - o Ellenőrizze az itatóvonalak magasságát. A szemmagasság megfelelő (4. ábra). Amennyiben a madarak összepiszkítják a csepptálcát a szelep alatt, az annak a jele, hogy a vonal túl alacsonyan van. Ellenőrizze ezt rendszeresen az egész állományban!

3. ábra A megfelelő szög a csibéknek az iváshoz az első hét előtt és után

- o Öblítse át a vonalakat a megfelelő minőségű víz érdekében
 A magas hőmérséklet és alacsony vízfogyás tökéletes körülményt biztosít a baktériumok számára a csövekben
- o Ajánlott öblíteni a vonalakat:
  - o Az első hét minden napján
  - o A második hét minden második napján
  - o Heti kétszer négy hetes korig

- Etetés:
  - o Helyezzen csibéknként 12-20g takarmányt manuálisan a csibe papírra. Ezt a telepítést követő 5 napban minden nap meg kell tenni.
  - o Etető rendszer:
    1. Ellenőrizze a vályúk teljes hosszát és a sarkokat, hogy van-e esetleg elhullott madár benne.
    2. Működtesse a láncot max. sebességen manuálisan
    3. Ellenőrizze a madarakat azonnal, amint a működtetést megkezdi

Fontos megjegyzés:

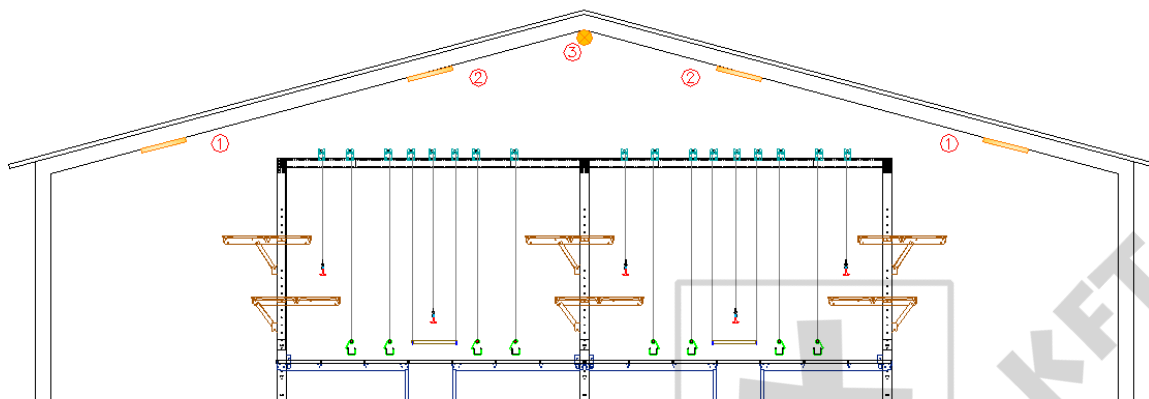
- Működtesse a rendszert manuálisan az első 3-4 hétben és mindig legyen egy felügyelő jelen
- Mindig ellenőrizze, hogy van-e elhullott madár a vályúban
- Fontos, hogy a madarak ne éhezzenek az első 4 hétben
- Mindig biztosítson elengedő takarmányt a madarak számára. Használja a lánc sebességét arra, hogy megtanítsa a madarakat arra, hogy el kell kerülni azt etetés közben. A legmagasabb sebesség ajánlott.
- Biztosítsa, hogy a lánc ne váljon láthatóvá az első négy hétben
- Állítsa az etető magasságát a maximumra az első három hétben. A harmadik héttől 4-es szinten kell állnia

Az első hét után:

- Csörlőzhető platform:
  - o Amikor az első madarak ráülnek a vályú feletti madárülőre , a platformot fel lehet csörlőzni olyan magasságra, hogy a madarak ne szorulhassanak be a platform alá
- 14 napos korban megkezdhető a dimmerelési program . Habár , ennek a programnak a megkezdése a lehető leghamarabb javasolt. A madaraknak legalább 10 nap kell ahhoz, hogy hozzászokjanak a programhoz . Tehát a rendszer nyitása előtt (4-6 hét között) a madaraknak már tudniuk kell ezt a programot.

Dimmerelési program:

4. ábra A rendszer áttekintése. Az 1-es, 2-es és 3-as számok dimmer lámpákat jeleznek

1. lépés **X** Kapcsolja fel a gerinc lámpákat (3)
Ez az első jel a madarak számára, hogy vissza kell térniük a rendszerbe
2. lépés **X+15 perc** Kapcsolja le a lámpákat (1). Kezdje el dimmelni a (2) és (3) lámpákat . Kb. 5 perc alatt a (2) és 30 perc alatt a (3) 0%-ra.
3. lépés **X+45 perc** Minden lámpa lekapcsolva, teljes sötétség

Megjegyzés: Növelje a fényerőt 100%-ra 15 perccel a dimmerelési program megkezdése előtt, így a madarak számára teljesen egyértelmű lesz a különbség a nappal és az éjszaka között.

4-5 hét:

Amikor a csibék már könnyedén megtalálják a vizet és takarmányt és ismerik a rendszert, akkor ideje kiengedni őket a kapirgáló területre. Az utolsó fázisban további lehetőségek nyílnak a madarak számára a rendszer felfedezésére. Alul az ajánlott eljárást olvashatják, de ezek csupán javaslatok, tehát mindenképp tanulmányozzák figyelmesen a madarak reakcióját és viselkedését.

A rendszer kinyitása:

- Helyezzen egy rámpát minden negyedik szakaszra.
- Ha a madarak már legalább 55 cm-t tudnak ugrani, a rendszer kinyitható
- Hagyjon egy-egy hossz csibe papírt a rendszer oldalánál, hogy a madaraknak legyen valami ismerős az új környezetben. Ez jobban ösztönzi majd őket a rendszerre történő felugrásra.
  - A maradék csibe papírt el lehet távolítani a rendszer nyitásakor
  - Az első etetést követően nyissa ki a rendszert, így a madarak teli hassal fedezhetik fel az épületet és marad energiájuk a rendszerbe történő visszatéréshez éjszaka
  - Hagyja, hogy a madarak maguk hagyják el a rendszert, ne erőltesse őket
  - Ajánlatos először csak az egyik oldalt kinyitni
  - Az összes csibének vissza kell térnie estére a rendszerbe. A cél, hogy ott aludjanak.

- A kezdetekben vezérelje a kapcsolókat manuálisan
- Ha a madarak összetömörülnek, sétáljon keresztül az épületen, hogy a madarak felugorjanak a rendszerre
- Ha a fények le vannak kapcsolva, de még mindig vannak madarak a rendszeren kívül, őket kézzel kell visszatenni. Ezt minden este el kell végezni addig, amíg a madarak meg nem tanulják, hogy maguktól vissza kell ugraniuk.

8. hét:

- Távolítsa el fokozatosan a rámpákat és figyeljen arra, hogy a madarak visszaugorjanak esténként a rendszerre

12. hét:

- Az összes rámpát el kell távolítani.
- Annak érdekében, hogy a madarak ozzászokjanak a különböző magasságokra történő ugráshoz, ajánlott a platformokat különböző magasságra állítani (pl. 90 és 120 cm)

5. Oltás Jump Start

Az oltás előtti nap

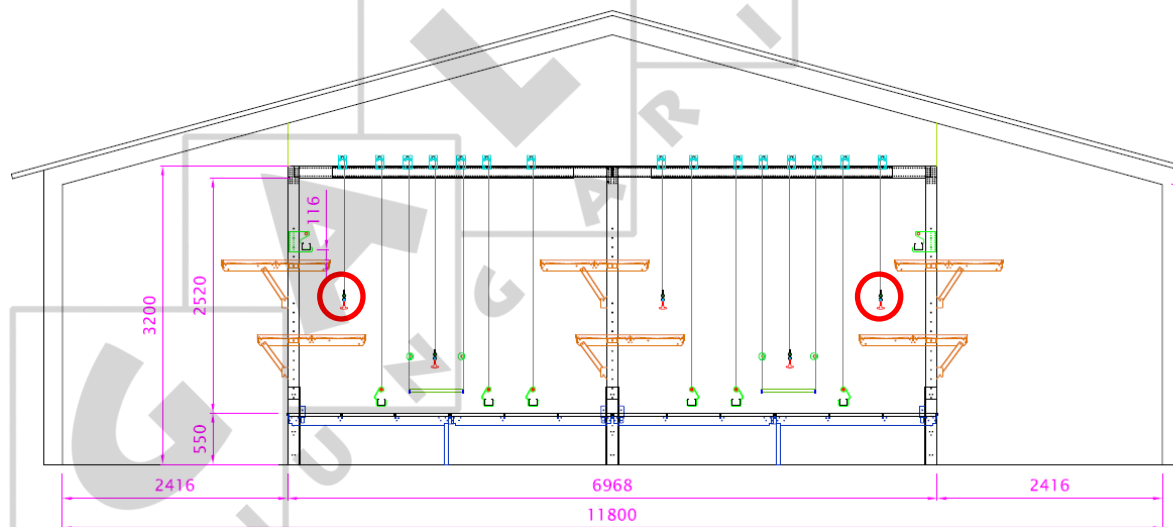
- Készítsen egy tervet:
  - o A beavatkozások (oltáskezelések) számától függően meghatározható az egy csapatra jutó személyek száma. Minden kezeléshez egy személyre van szükség
Például:
    - 1 ember a befogáshoz és a szárnyba történő oltáshoz
    - 1 ember a mellbe történő oltáshoz és szemcseppez
    - 1 ember a talpba történő oltáshoz

→ Ez alapján 3 ember kell egy csapatba . Legalább 4 csapat kell a teljes terület lefedéséhez + 2 ember felügyelőnek.
- Etetés és etetőrendszerek:
  - o Oltás közben a madarak nem esznek. Egy extra etetési időt lehet engedélyezni az oltás előtt.
  - o Az oltás napján a vályút fel kell csörlőzni . Fontos , hogy legyen takarmány a vályúban a leengedés pillanatában , az oltás befejeztével . Amennyiben a vályú üres , úgy nagyon sok időt vesz igénybe a teljes rendszer feltöltése . Az éhes madarak a napi tartályhoz tömörülhetnek , ami több stresszt vagy esetleges elhullást eredményez.
  - o Kapcsolja le az etetőspirált a "0" állásra kapcsolással.
  - o Válassza le a tartályokat a behordóspirálról

- Készítse elő a kerítéseket az épületbe
  - o 4 mozgatható kerítés (oltáshoz). Ezek segítségével lehet elkülöníteni a még nem és a már beoltott egyedeket
  - o 4 összehajtható kerítés (befogáshoz). Ezek segítségével elkülöníthetünk egy csoportot, amiből kerülnek ki a következő oltandó egyedek
  - o 4 mozgatható kerítés (gyűjtéshez). Ezek opcionálisan használható kerítések, feladatuk a még be nem oltott madarak oltási területéhez irányítása

Az oltás napja

- Ne feledje, az oltás stresszhez vezet! Törekedjen arra, hogy ezt a stresszt minimalizálja!
- Erősen ajánlott az oltást kora reggel kezdeni, hogy kora délutánra végezzenek is és így hagyjanak elég időt a madaraknak felépülni, enni, inni, pihenni.
- A program lépésről-lépésre:
  1. Kapcsolja fel a fényeket manuálisan olyan szintre, hogy a madarak mozogjanak, de csak minimális intenzitással
  2. Csörlőzze fel az összes berendezést, hogy szabadon elsétálhasson alattuk:
    - Csörlőzhető platformok
    - Etetőrendszer
    - Itatóvonalak
 (opcionális: két itatóvonal maradjon lent, hogy a szomjas madarak tudjanak inni oltás közben is (6. ábra)).

5. ábra A rendszer áttekintése. A piros színnel bekarikázott itatóvonalak leszerelhetők az oltás időtartamára

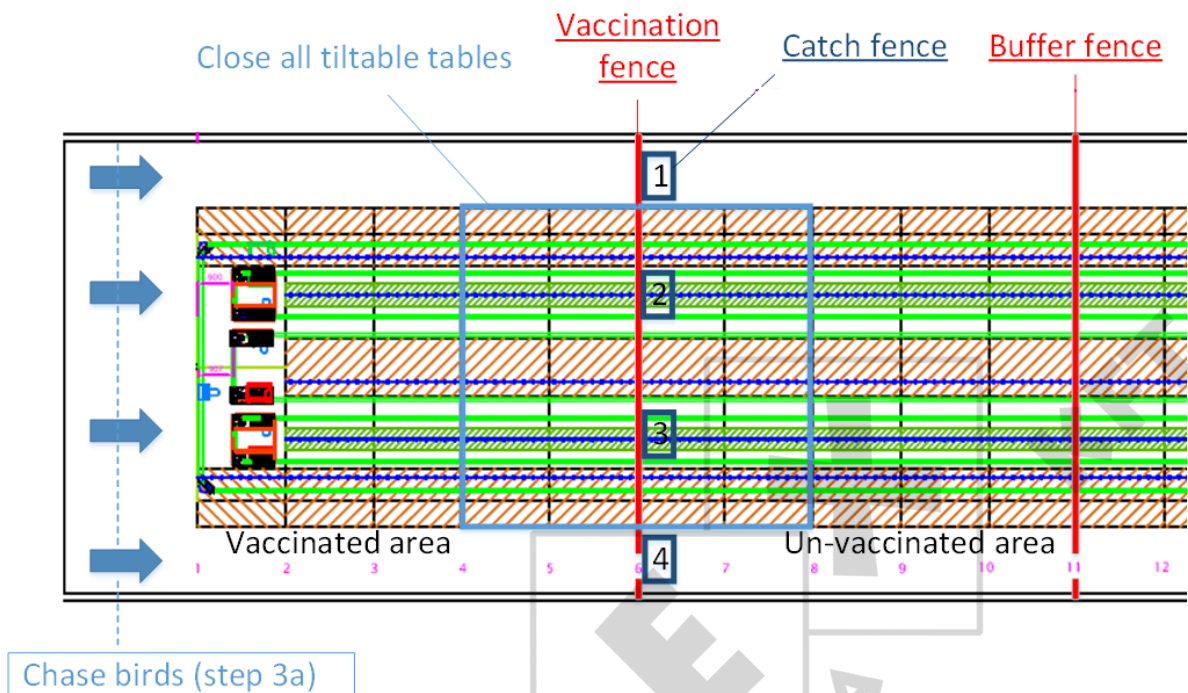
3. Állítsa be a kerítéseket a megfelelő pozícióba a 7. ábra alapján:

- a) Állítsa a platformokat vízszintes pozícióba a rendszer hosszának első 25 %-ban. Kergesse ki a madarakat a vízszintes platformok elejétől a végéig. A 7. ábrán ez a 6-os és 7-es szakasz közötti területet jelenti. Fontos, hogy a madarakat az épület teljes hosszában, egyszerre kergessék. Fontos, hogy valaki szemmel tartsa a menekülő madarakat, mert a stressz és a menekülés hatására előfordulhat, hogy agyontapossák egymást.

- b) Állítsa fel az oltáshoz használt kerítéseket a 6-os és 7-es szakasz közé , mind a kapirgáló területen, mind az átjáróknál (7. ábra)
- c) Tartsa az összes dönthető platformot a 4-es, 5-ös, 6-os és 7-es szakaszban függőleges pozícióban a külső- és a belső ágon is. Az elsőket újra le lehet nyitni . Ez megakadályozza a madarakat abban, hogy átjussanak a kerítésen. Készítsen egy torlaszt a csörlőzhető platformon, hogy a madarak ne tudjanak az elkerített részek között mozogni.
A madarak számára elérhető felület lecsökken az oltási terület létrehozásával.
Fontos, hogy az összes dönthető platform (2-2 kivételével az oltási terület előtt és után) csukva maradjon.
- d) Kösse a két bekarikázott itatóvonalat a külső ághoz (szigorúan a kerítés felett), hogy a madarak ne tudjanak átjutni a kerítésen.
- e) Állítsa fel a befogáshoz használt kerítéseket az oltási terület mellé (7. ábra)
- f) Opcionális : hozzon létre egy gyűjtő területet az oltási terület közelében. Állítsa fel az ehhez használt kerítéseket a 10-es és 11-es szakaszban keresztbe (7. ábra). Az nem számít, ha néhány madár átugrik ezeken a kerítéseket , hiszen ezek szerepe a csapat munkájának megkönnyítése a befogásban . Így ráadásul az sem fordulhat elő, hogy az összes madár a rendszer végébe tömörüljön menekülés közben.

4. Kezdje meg az oltást:

- a) Alkalmazzon 4 db, három fős csapatot, hogy lefedje a kapirgáló területet és az átjárókat is
- b) 2 ember tartsa szemmel a madarakat
- c) Egy idő után a már beoltott madarak területe megtelik , míg a begyűjtési részleg kiürül . Ilyenkor az összes csapat egyszerre tolja el a helyzetét a 10-es és a 11-es szakasz között. Ismétlje meg a 3-as lépést a rendszerben történő előre haladáshoz.

6. ábra Az oltáshoz használt kerítések használata

Oltás után

- Engedje le az itatóvonalakat
- Engedje le az etetőrendszert és kezdje meg az etetést
- Engedje le a csörlőzhető platformot
- Ügyeljen a madarakra. Egy ilyen stresszes nap után máshogyan viselkedhetnek
- Az oltás befejeztével a normál rutinhoz kell visszatérni

6. Befogás és szállítás

Általános:

- Kergesse a madarakat (lassan és nyugodtan) a befogók felé a rendszer elejébe vagy végébe. Ne fogja meg a madarat a rendszer közepén és sétáljon el vele egészen a végéig, hiszen ez túl sok idő, a madarak tudnak sétálni, használja ki!
- Ügyeljen, hogy a madarak agyon ne tapossák egymást, különösen a veszélyesebb részeknél (pl. sarok).

A befogást megelőző felkészülési nap:

- Készítsen tervet:
  - o Hány madarat kell elszállítani hány nap alatt?
  - o Hány ember áll rendelkezésre?
  - o Hány kocsi szükséges?
  - o Hány kört kell tennie a kamionnak és az mennyi idő?
  - o Befogás közben kell oltani is?

- A madarak befogása stresszes , ezért a megfelelő előkészületek elengedhetetlenek ennek a stressznek a minimalizálásához . Gondoljon arra, hogy ezek a madarak egy sok tojást ígérő szakasz előtt állnak . Ne tegye tehát semmissé a sok felkészülést és gyakorlást egy rossz befogási technikával.
- Biztosítson elegendő takarmányt az utolsó napokra . A cél az , hogy a teljes etetőrendszer (vályúk , tartály , spirál és siló) kiürüljön az utolsó madár befogatalával . Így nem kell manuálisan eltávolítani a takarmányt és felesleg sem keletkezik.
- Távolítsa el az almot a rendszer elejéből és végéből, hogy a kocsik könnyen tudjanak mozogni.
- Készítse a befogáshoz használt felszerelést az épület elejébe vagy végébe . 4 befogócsoportnak (2 a kapirgáló területre, 2 az átjárókhöz) a következő felszerelés kell:
  - o Befogó kerítés
Ez egy ketrecnek használatos, ahonnan a madarakat kiemelik a befogók
  - o Gyűjtő kerítés
Ez a befogó kerítéshez irányítja a madarakat, így amikor az kiürül, gyorsan újra lehet tölteni
  - o Műanyag lap
Ennek segítségével lassan és óvatosan lehet terelni a madarakat a gyűjtő kerítés felé

A befogás napja:

- Kezdjen 1-2 emberrel (mielőtt a befogók megérkeznek)
  - o Tolja be a kocsikat
  - o Csörlőzze fel az összes berendezést annyira, hogy el tudjon alatta sétálni, tompítsa a fényeket, ha szükséges
  - o Csukja fel a dönthető platformokat csak az első 4 szakaszban. Ez 4 szűk folyosót eredményez, ahol a madarakat be lehet fogni.
Megjegyzés: mikor már megfelelő számú madarat befogtak, a többi platformot is fel lehet csukni, de ügyeljen arra, hogy ne vegyen el túl gyorsan felületet a madarak elől, mert az egymás eltaposását eredményezi
  - o Készítsen elő egy kisebb csoport madarat a gyűjtő rész elé, hogy a befogók azonnal kezdhessenek
- Befogók kezdése:
  - o Hozzon létre 4 csoportot a befogáshoz
  - o Hozzon létre 4 csoportot a madarak begyűjtő rész felé tereléséhez
  - o 1 ember felügyelni a madarakat
  - o Találja meg a megfelelő erősségű fényt, ami még mozgásra ösztönzi a madarakat, de nem izgatja fel őket túlságosan
  - o Amint elegendő számú madár elhagyta a rendszert, több platformot is felcsukhat

- Kergesse a madarakat (lassan és nyugodtan) a befogók felé a rendszer elejébe vagy végébe . Ne fogja meg a madarat a rendszer közepén és sétáljon el vele egészen a végéig, hiszen ez túl sok idő, a madarak tudnak sétálni, használja ki!

7. Tisztítás és karbantartás

- Csukja fel az összes platformot (ezt már megtette a befogás közben)
- Száraz tisztítás:
  - o Távolítsa el az almot
  - o Távolítsa el a sarat és a port
  - o Tisztítsa ki az épületet seprűvel, még a víz használata előtt
  - o Nyissa ki a szelepeket az etetővályúkon a maradék takarmány kiürítéséhez
- Nedves tisztítás:
  - o Takarja le az összes elektronikai felszerelést
  - o Ügyeljen, hogy a víz ne tegyen kárt az épület többi elemében
  - o További információ a Felhasználói kézikönyvben